

آبونه شرائطی

ممالک عثمانیه ده سنه لکی (۶۵) .
آلتی آیلغی (۳۵) غروشدر .
ممالک اجنبیه ده سنه لکی (۸۰) ،
آلتی آیلغی (۴۵) غروشدر .

اداره نماه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اظہارات

آبونه بدلی پشیندر

ممالک موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدله بن
یازیلر اعاده اولونماز .

کتابت

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفتعلق مجموعه اسلامیه در .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرد
محمد عاکف

صاحب و مدیر مسئول
اشرف اربیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

اظہارات
رساله مزیدن آلدینی کوسترلک
شرطیله بتون یازیلر هر هانکی بر
غزته طرفندن اقتباس اولونه بیلیر .
مکتوبلرک ، امضالری واضح
واوقوناقلی اولسی و ابونه مره
نومروسی محتوی بولنسی لازمدر .
ممالک اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرسلرینک فرانسزجه ده یازلمسی
رجا اولنور .
پاره کوندرلدیکی زمان نه به دائر
اولدیفنک واضعاً بیلدیرلمسی رجا
اولنور .

فقہ :

قاضینک اقتاسی

امرافتا منصب قضا کی امر سلطانی سے مربوط دکلد۔ امرافتا بر فقیہ ایچون تعین ایدنبه فقیہ قاضی اولسون، قضی اولسون آنک افتا ایتمی جائز، حتی واجب اولور . بوبابده قاضی اولان ایله قاضی اولمیان آره سنده هیچ بر فرق یوقدر . ساف زمانده بویله ایدی، خلف زمانی ده بویله کجیدی . قاضی نک کرک تحت قضایه داخل اولسون، کرک تحت قضایه داخل اولسون، هر مسئله حتمده قوی ویرمی جاؤدر، بوناہ اصلا اختلاف یوقدر . اختلاف آنجق قاضینک تحت قضایه داخل اولان مسائله کی اقتاسنک مکروه اولوب اولماسنده در .

جمهور فقہایه و جاهلک قضاسنی تجویز ایتمه یئره کوره : تحت قضایه داخل اولان مسائله ده قاضی نک اقتاسی بلا کراهه جاؤدر . چونکه امر قوی منصب قضا ضمیمه داخلدر . قاضی هم افتا ایدر، هم افتا ایتمیکی شیئی انفاذ ایدر .

بعضاری بالکمز خصم لردن برینه خصومت ایتمکاری شیده قاضی نک اقتاسنی مکروه کور یور . بوکا ایکی سبب کور یور : (۱) خصم قاضی نک رأینه، فتواسنه واقف اولور ایسه بوندن احتراز ایچون د اولدلو تالیسات ایلا اشتغال ایدر . (۲) قاضی نک فتواسی خصمک علمنه حکم اوله جغندن وقت محاکمه ده تقضی جائز اولماز . حالبوکه وقت محاکمه ده قاضی نک اجتهادی تعیر ایده بیله جکی، اقتاسی زماننده قاضی به ظاهر اولمیان بر طاقم قرینه لک، قضاسی زماننده ظاهر اوله بیله جکی جهتله قاضی فتواسنده اصرار ایدوب فتواسی موحیله حکم ایدر سه صحتی اعتقاد ایتمیکی بر شیئک خلافیه حکم ایتمش اولور؛ بالعکس فتواسنه مخالف اوله رق حکم ایدر سه خصم « افتا ایتمیکی شیئ مخالف اوله رق حکم ایدور » دیه قاضی بی تشیعه باشلار، اتهمانه قاقیشیر ؛ ناسک سوبلنمنه میدان ویرر . بوندن ناشی قاضی شریح کندیسندن حبس مسئله سی صورلدینی زمان « بن قاضی یم ، مفتی دکم » جوانی ویرمش ایدی . فقط خصومت منقضی اولدقدن سوکره بوسیلر باقی قالمه جغندن قاضی مسائل قضاده ده ولو مجلس قضاده اولسون بلا کراهه افتا ایدر . ظهیر یزه ، کافیده بو قول راجح کورولمشدر .

بعضیاری بالکمز مجلس قضاده قاضی نک اقتاسنی مکروه کور یور . مجلس قضانک خار جنده عبادات اولسون، معاملات اولسون، عقوبات اولسون اقتاسنی، بلا کراهه جائز کور یور . بوکاشویله بر علت بیان ایدور : امرافتا و امر قضانک هر ایکسی ده مهمدر . هر ایکسی ده وظیفه دینه در، بویله مهم اولان افتا ایله قضا بر مجلسده جمع اولنور سه بونده خلل عارض اولق خوفی واردر . بناء علیه قاضی نک مجلس قضاه خار جنده افتا ایتمی لازم کلیر . بعضیاری علی الاطلاق معاملاتده ، عقوباتده قاضی نک اقتاسنی مکروه کور یور .

بو ایکی قول مردوددر . نتبکم خلاصه و مبسوطده بویله جه بیان اولونمشدر . چونکه هم امام اعظم ، هم قاضی احکم ، هم مفتی اعلم اولان نبی محترم « صلی الله علیه وسلم » اقدمز حضرت تری هم افتا، هم قضا ایدر ایدی . سنت سنیه سنه اتباع ایدن خلفاء راشدین حضرت آئی ده هم افتا ، هم قضا ایدر لر ایدی . بناء علیه عینی ذاته افتا و قضانک جمی سنت سنیه وسنت خلفاء راشدین ایله ثابتدر . کرک نبی محترم ، کرک خلفاء مشار الیهم مجلس قضاده و مجلس قضانک خار جنده عباداتده ، معاملاتده ، عقوباتده ، احکام شرعیه نک بلا استثنا هر قسمنده افتا ایدر لر ایدی . قاضی فتوایه اول اولونجه معاملات و عقوباتده ، مجلس قضاده افتا ایده بیلیر . بونده اصلا کراهت یوقدر . شاید قاضی خصمک سوزندن ، خصمک تلیسندن خوف ایدر سه خصومت ایتمکاری شیئ حتمده افتا ایتمز . خصومت کجکدن سوکره ایستدیککی کی افتا ایدر . اگر خصمک سوزلرینه فتوایه آصمزه ، تالیساتنه اهمیت ویرمزه خصومت ایتمکاری شیئ حتمده افتا ایده بیلیر ، مبسوطده بیان اولندیغنه کوره عدل القضاة اولان علیه الصلاة والسلام اقدمزه بیله تالیساتنه بولنان اولدینی کی صحیحده وارد اولدینی وجهه « عدل یامحمد » دین بیله بولونمش ایدی . قاضی نک وقت قضاده اجتهادی تعیر ایدر سه ایکنجی فتواسیله حکم ایدر . حتی قاضی هینی حادثه حتمده فتوایه کوره ایکی مختلف قضاده بیله بولنه بیلیر . قضاء اولی نقض ایتمز . فاروق اعظم رضی الله عنه عینی حادثه حتمده ایکی مختلف قضاده بولونمش ایدی . تابعینک علامه سی ، امام اعظم ابوحنیفه نک ال بیولک استاذی بولنان ابوهامر شعبی « حضرت عمر الفاروقدن حد حتمده یتمش قضا حفظ ایتم ، بونلرک هیچ بری دیکرینه بکزه میور » دیمشدر . نبی اکرم صلی الله علیه وسلم اقدمز حضرت تری بیله قبل الوحی بر قضاده بولونمش ، سوکره وحی الهی قضاسنه مخالف اوله رق نازل اولمش ، لکن قضاء اولی نقض ایتمه مش ایدی .

قاضی ده فتوایله قضانک اجتماعی او قدر شایعدر که کتب فقہیه مزده « بر کیمسه ، خصم حاضری علمنده دهوای صحیحده بولونماز سه قاضی نک قولی فتوادر ، قضا دکلد . چونکه قضاده حادثه و خصومت شرطدر » ، کذلک « امر قاضی بعضاً قضا ، بعضاً فتوادر . مثلامدی علمک حبسنی امر ایتمی قضا ، فقرا و فقندن واقفک فقیر بر قرینه شوم مقدارک صرفنی امر ایتمی فتوادر » دیمشدر .

قاضی نک فتواسی قضا دکلد ، فتوادر . بناء علیه دیکر بر قاضی آنک فتواسنه مخالف بر شیئ ایله حکم ایدر سه افتا ایدن قاضی بو قاضی نک حکمی نقض ایتمز ، امضا ایدر . کذا قاضی نک فتواسی قضا کی ، حکم کی دکلد . بوکامنی قاضی لهرینه حکم ایتمی جائز اولانده ، علم لهرینه حکم ایتمی جائز اولانده ، حاضر اولانده ، غائب اولانده قوی ویره بیلیر . مثلاً او غلنک لهنه ، باباسنک لهنه ، زوجه سنک لهنه ، مستأجرینک لهنه ، غائب اولانده حکم ایده مدیککی حالده بونلرک لهرینه قوی ویره بیلیر . مفتی نک فتواسنه محتاج اولان قاضی قوی ویره میه جک اولان ، یعنی فقیه اولمیان قاضی در ،

قاضی فقیه کنیدی افتا ایدر. حتی امام محمد و اکا اتباع ایدن فقهاء حنیفیه، امام مالک و شافعی واحده کوره فتوی ویره میه جک اولان کیمسه نك اساساً قاضی اولسی، یعنی جاهلک قاضی بولونمسی جائز دکدر. بونلره کوره امر قضا قضایه قدرتی مستلزم در حالبوکه علمک اوته سنده بر قدرت یوقدر. فقط ائمه حنیفیه جه مختار اولان مذهبه کوره فتوی ویره میه جک اولان بر قاضی نك بالضروره مفتی نك فتواسیله قضا ایتمسی جائزدر. شو قدرکه قاضی نك فقیه اولسی اولی و مستحسندر. چونکه قضادن مقصود اولان شی مستحق اولان کیمسه به حقنی ایصال ایتمکدر، بوایسه مفتی نك فتواسیله حاصل اولور. قاضی صاحب رأی ایسه، فقیه ایسه کنیدی رأیله، کنیدی فتواسیله قضا ایدر. اگر صاحب رأی دکل ایسه، فقیه دکل ایسه بالضروره مفتیدن استفتا ایدر، آنک فتواسیله حکم ایله. ائمه حنیفیه جه مختار اولان مذهبه کوره قاضیلرک ندرتسه مبنی معاملات ناس معطل اولماق ایچون فقیه اولمایانک ده قضایه جائز اولایله جکندن بومثللو ذواتده ناچار فتوایله قضا اجتماع ایده من. فقط فقیه اولان قاضیلر ده؛ امام محمد و مالک و شافعی واحده کوره افتا ایده میان ذاتاً قاضی اوله میه جگندن کافه قضانده امر افتا ایله امر قضا اجتماع ایدر. بونک عکسی شمدی به قدر فقهای اسلامیه نك هیچ بری طرفندن ادعا اولونماشدر.

از میری

اسماعیل حق

تصحیح . — بکن ۳۵۹ نجی نسخه ده پاکش دیزبان (۶) نجی فتوی پیغمبرده (اهلوم)، (۶) نجی فتوی پیغمبرده (تضای پیغمبری بروجب) کلهری (اهلوم)، (بروجب قضای پیغمبری) دیه تصحیح بو بورلملیدر.

عالم اسلام

خسته اقلاری و چاره لری

مدنیته روحنی برافرق یالکز ظواهرنده غریبلری تقلید بایه سی :

۴

[*] « بزنه قدر رئیس حکومتلر، نه قدر ناظرلر بیلوروز که استراحت مطلقه دن یورغون بر حاله کلشدر؛ ناز و نعیمک افراطی یوزندن رخا رته دو شمشلرده، ریاضت بدنیه مقصدیه، اقامتگاهلر نده دمبرجیلک، مازانغوزلق، رساملق، باغچوانلق کبی صنایعه اشتغال ایدیورلر. بونلر بوجورته اولای عطالت دائره سندن قورتولمق ایسته یورلرکه، بشریتک جولان ایده بیله جکی اک طار برداره وارسه اوده بودر؛ تانیاً اعضای بدنیه لری حرکت، فعالیتته کتیره رک، وجود لری امراض مفصلیه، امراض عضلیه کبی عطالت کامله ایچنده یاشامقدن تولد اید. جک عارضه لره قارشی مدافعه ایتمس اولیورلر.

[*] بکن نسخه مزده کی اوروبالی قادی طرفندن سرد ایدیان مطالعاتک آت طرفیدر.

بم برارکک قاردشم واردی. هیچ بکله مدیگی بر زمانده اومادینی بریدن انه ثروت کیدی. حال بوکه اولجه ضرورت ایچنده یاشار، کمال عزم ایله گیجه لی کوندوزلی چالیشیردی. زتکین اولور اولماز طوری دیکشیدی؛ نعیمک، اذواقک، سفاهتک، اسرافک هر درلوسنی تجربه ایتمیه، هر ومیتی ایامنده رؤیایرینه گیرن بوتون لذائذک آرقه سندن قوشمایه باشلادی. اطرافنی ده، انسانک آنجق بذل و اسراف زمانلرنده یانسه صوقولان، برسوروی کون دوستاری آلدی. الحاصل، قاردشم اسباب فسادک هیسنی جمع ایتدی. لکن آرهدن چوق زمان کچمدن رخاوت مطلقه نك، رفاهک تولید ایده جکی امراض واسقامی کنیدی سنده حس ایتمیه باشلادی. حتی چوق وقتلر یانسه کلیرده بو عاقل یاشایشدن بویسه شکایتلر ایدردی؛ کنیدی سنی کورتوروماره بکزه تن رفاه، ثروت زنجیرلری قیرمق ایستردی.

شیمدی کیتسه کده قاردشمک حالنده کی بر آدمه سعادتک اولدینی صورسه ق عیجا نه دیر؟ «سعادت، حیاتک لذائذندن، اذواقندن عبارتدر؛ یاخود سعیه، عمله افتقاری اولمایان آسوده بر معیشتدر.» جوانی می ویرر؟ اگر سعادت دینیان ماهیت بونارک بری اولایدی، عمر لری استراحت مطلقه ایچنده، ذوق و صفا ایچنده کچیرن زتکینلری جان صیقیتیلرندن آزاده، حاللرندن خوشنود، بختیار اولدقلرینه قائل کورمه من ایجاب ایدردی.

بونکله برابر، کرک سعادتله راحتک، کرک مقابللرینک معنای حقیقی سنی آکلامقده کی خطا خلقک عوام طبقه سنه مخصوص دکدر. اوت، بزلر مثلاً قانون وضع ایدن خواصی ده کورو یوروزکه بونلر روح بشرک اسرازی بیله جکلردی؛ معرفه النفس علمک بوتون ایجه لکلرینی احاطه ایتمس بولونه جکلردی ده اورو حک الم، یاخود ذوق طویه جفی شیرلی کسدریره رک احکام جزائیه موادینی ارکا کوره تدوین ایده جکلردی؛ تا که او حکملر، او جزال انسانلری نفس اماره لرینه رام اولمقدن آلیقویه بیاسین؛ تمایلات فاسده لری صلاحه کتیره جک، اخلاق سافه لری تهذیب ایده جک غایه لردن محروم بولوناسین. ایسته بزلر بوقانون واضعلری کورو یوروزکه: جنجه ایله محکوم اولانلری، خفیف جزا اولمق اوزره، یالکز حبسه آتیورلر، یعنی محبسده چالیشدیر. میورلرده، جنایتله محکوم اولانلری، عقوبت شدیده نامیله، برده موقوفیتلری مدتیجه ایش کورمه به اجبار ایدیورلر. طبیعیدرکه بوسویله یکمز ارباب تشریح چالیشمق مجبوریتندن آزاده بولنان محبوسیتی اوافق تفک قباحتلرله متهم اشخاصه ویریله جک خفیف بر جزا تلقی ایدیورلر. شاید بومشرعلر محبسدرده کی عطالت مطلقه نك آجیلقلرینی طامش، یاخود موقوفینک حیاتی یاقیندن تدقیق ایدنلره صورمش بولونه یدیار، کنیدی لرینک بوایشده بوسوتون معکوس دوشوندکلرینی آکلارلردی ده، بر محکومک چالیشدیر یلایوب حبسیله اکتفا ایدلسی ارباب جنایت ویرلمک لازم کلن آغیر جزالردندر، رأینی ویرلردی. کورو یوروم که: بوموضوع اوزرینه بر آز فضله سویلدم؛ بچندن